

denne Maade, men ved Loven er det fastslaaet, at det er et lovligt Arbeidsredskab hele Aaret rundt 7 Dage om Ugen. Det forekommer mig, at dette vilde være en grundet Misforståelse, og derfor er det, jeg finder, at, naar man ikke i kon-
 litativ Henseende kan sige, at der er Forskjel paa Værksteder med under og over 10 Arbeidere, saa skal man holde Tilsynet ens for Alle for ikke at give Anledning til saadanne Indvendinger og en saadan Misforståelse. Seg skal med Hensyn til denne foreslaaede Indskrænkning til Værksteder paa 10 Personer tillade mig at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, at det dog vistnok ved Ændringsforslaget under Nr. 3 er kommet i en lille Kollision med Hensyn til denne Bestemmelse; thi i Følge Udvalgets Ændringsforslag under Nr. 18, skal der søres Tilsyn med de foranstaaende og øvrige Bestemmelser i denne Lov. Tilsynet vil altsaa komme til at udstrække sig ogsaa til de Arbeids- og Oplæringskontrakter, om hvilke der er Tale, og det er ikke indskrænket til Værksteder paa 10 Arbeidere, men maa udstrækkes til Værksteder, som have under 10 Arbeidere. Der er nemlig ikke nævnet, at Tilsynet kun skal angaa de Værksteder, som ere nævnte i § 1, men det er givet en almindelig Regel; Tilsynet vil altsaa her komme til at udstrække sin Indflydelse ogsaa udover de i § 1 nævnte Værksteder. Jeg tror derhos, at Redaktionen i § 1, foruden Andet, har det tilbage for Regeringens Forslag, at nogle visse Arbeidere, der staa i Forbindelse med Fabrikationen, saasom Rengjøring af Arbeidsrummet, Rensning osv., ikke falde ind under den Affattelse, som det ærede Udvalg har givet § 1. Der foreligger jo et Lovemne, hvor Snedighed netop i højeste Grad spiller en Rolle, og man har nu en 70aarig Erfaring i de større Fabriklande for, at man paa alle tænkelige Maader søger at komme udenom Lovbestemmelserne. Jeg mener derfor, at det her maa være af Bigtighed at drage sig disse Erfaringer til Nytte, og det er navnlig en af de Erfaringer, der ere gjorte, at Fabrikantene gaa ud fra, at, naar Fabrikarbeidet er ophørt, saa er Smøring af Maskiner, Rensning og deslige Noget, man rolig kan bruge Børn til ogsaa under Maaltiderne, naar det ikke er forbudt under disse at lade dem foretage ogsaa Andet end det egentlige Fabrikarbejde. Nu findes der i Ændringsforslaget under Nr. 1 Udtrykket „selve Fabrikationen eller dertil hørende Arbejde“. Jeg tror, at dette Udtryk ikke er tilstrækkelig omfattende, og i alt Fald mener jeg, at, dersom Ændringsforslaget under Nr. 1 mod Forventning skulde blive vedtaget, maatte det rettes noget efter den Bestemmelse, der findes i Regeringsforslagets § 1.

Det andet Forslag, hvortil jeg skal tillade mig at knytte en Bemærkning, er Ændringsforslaget under Nr. 5 om Natarbejde. Den ærede Driftfører lagde en ganske særlig Vægt paa dette Ændringsforslag af Hensyn til Fabrikantene. Jeg

maa dog dertil bemærke, at, saaledes som Udvalget har affattet Ændringsforslaget under Nr. 5, har det ikke nogen som helst Interesse for Fabrikantene. Efter Forslaget kan et Barn jo kun arbejde 6 Timer om Natten, og det er der ikke nogen Fabrikant, der vil lægge nogen videre Vægt paa; men det, der er af Interesse for dem, er, at de kunne bruge to Guld Børn til Afsløsning, saaledes at det ene arbejder hele Dagen og det andet hele Natten. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Bloug) oplæste en Skrivelse, som tydelig illustrerede dette. Det er det, der er af Interesse, gjennem hele Arbeidsperioden af 12 Timer at kunne have et Sæt til Arbejde, og hvis altsaa Loven kunne affattes saaledes, at man kunde bruge Børn til Afsløsning, om end ikke i samme Grad som Borne, men noget sjældnere, og at man kunde bruge dem 12 Timer Natten igjennem, saaledes at de kunde indtræde til Afsløsning af det andet Sæt, som havde arbejdet om Dagen, saa vilde det være Fabrikantene af Interesse, men som det nu staaar, tror jeg ikke, at de ville lægge nogen som helst Vægt derpaa. Men ikke nok hermed. Seg maa i det Hele taget finde, at det vilde være en besynderlig Anomali, om man her i Danmark, hvis Industri dog aabenbart ikke hører til de mest udviklede i Verden, ikke skulde kunne nøies, uden at optage i Loven reguleret Natarbejde, naar England, hvis Industri og Fabrikvæsen dog utvivlsomt staaar ikke saa lidt over den danske, kan nøies med den Regel, at Børn og unge Mennesker ikke maa arbejde i Fabrikker længere end fra Kl. 6 til Kl. 6 og ikke i Haandværk længere end fra Kl. 6 til Kl. 8. Det synes virkelig herefter besynderligt, om man som Betingelse for, at denne Lov skulde komme ud, som den ærede Driftfører udtrykte sig, virkelig skulde anse det nødvendigt her i Landet at fastslaa Natarbejde som en fast Ingrediens af Loven. Bilde man tage nogen Bestemmelse om Natarbejde, maatte man i hvert Tilfælde optage den i § 8 som Undtagelse, og dertil skal jeg da tillade mig at oplyse, at medens den preussiske og svenske Lovgivning ikke kender Undtagelser fra, at der ikke maa arbejdes om Natten, kender den engelske Lov det i enkelte Fabrikationsgrene med forhøjet Alder for de Personer, som arbejde deri, og i Reglen visende hen til, at man i en lang Række af Aar sædvansmæssig har set Børn arbejde i disse Virksomheder, hvorhos der i hvert enkelt Tilfælde for hver enkelt Fabrik og under bestemte Betingelser skal gives en særlig Tilladelse dertil af Sekretæren i Ministeriet for de indre Anliggender. At man altsaa optog en saadan undtagende, til visse bestemte Betingelser knyttet Bestemmelse i § 8, kunde der i alt Fald være Tale om; men at fastslaa som Ordinært Børns Arbejde om Natten, det tror jeg rigtig nok vilde være et saa besynderligt Træk i denne Lov, at jeg med den høitærede Minister maa være enig i, at det